

Projekti: Zhvillimi i Sistemeve Policore të Besueshme dhe Funksionale dhe Rritja e Luftimit të Aktiviteteve Kryesore Kriminale dhe bashkëpunimi Policor

Përqëndrimi: Forcimi i kapaciteteve policore kundër krimeve serioze në Europën jug-lindore

MODULI 1/ PUNIMI 1.5: RRITJA E EFIKASITETIT TË KAPACITETEVE PËR BASHKËPUNIM NË FUSHËN E KRIMIT MIDIS VENDEVE TË EUROPËS JUG-LINDORE

Punimi 1.5	Krijimi i kapaciteteve më efikase për bashkëpunim në fushën penale midis shteteve të Europës jug-lindore
Rajoni i projektit	Europa jug-lindore: Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Kroacia, Serbia dhe Mali i Zi ¹ , “IRJM”
Buxheti i aktiviteteve 1.5	EURO 237 483
Financimi	Komisioni European, Programi CARDS – Këshilli i Europës
Implementimi	Këshilli i Europës (Departmenti i Çështjeve të Krimit/DGI – Çështjet Ligjore)
Kohëzgjatja	30 muaj (Mars 2004 – Gusht 2006)

PRAPAVIJA DHE JUSTIFIKIMI

Vendet e Europës jug-lindore kanë bërë përparim të dukshëm në vitet e fundit me miratimin e instrumenteve Europiane dhe tjera ndërkombëtare që e lehtësojnë bashkëpunimin për çështjet e krimit, dhe në veçanti për çështjet e lidhura me krimin e organizuar, korrupsionin dhe pastrimin e parave. Veç kësaj, janë nënshkruar një sërë marrëveshesh bilaterale ndërmjet vendeve.

Sidoqoftë, bashkëpunimi brenda tyre dhe poashtu ndërmjet tyre dhe shteteve anëtare të BE-së mbetet i ngadalshëm dhe i paqëndrueshëm dhe si pasojë e kësaj i pa efektshëm. Arsyet, ndër të tjera janë:

- Mungesa e besimit tek autoritetet homologe të vendeve tjera.
- Shumë shtresa janë të involvuara në lëshimin dhe ekzekutimin e dokumentacionit për vazhdimin e hetimeve.
- Nuk janë të njohura procedurat, kërkesat, detajet e autoritetit relevant të vendit, që don të thotë se informatat në dokumentacionin për vazhdimin e hetimeve nuk janë të plota, dhe kërkesat kthehen ose kurrë nuk arrijnë në destinimin e duhur.
- Kërkesat për asistencë ligjore nuk konsiderohen prioritet nga autoriteti kërkues.

¹ Rajoni i projektit e përfshin edhe Kosovën (Serbia dhe Mali i Zi), aktualisht nën administrimin e përkohshëm të UNMIK-ut në pajtim me rezolutën 1244 (1999) të Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara.

- Kapaciteti për përkthimin e dokumenteve në gjuhët e duhura është i kufizuar. Në disa vende, institucionet përgjegjëse për asistencë të përbashkët ligjore nuk kanë burime për përkthim. Ajo që në shikim të parë mund të duket një problem i vogël teknik është në fakt një pengesë e madhe që ndërpre bashkëpunimin efikas.
- Ministritë e Drejtësisë dhe Zyra e Prokurorit të Përgjithshëm garojnë për të drejtën ekskluzive të të qenit kanal i vetëm për asistencë të përbashkët ligjore. Përveç kësaj, këto institucione qendrore në disa vende kanë për qëllim të kontrollojnë autoritetet në nivelin lokal dhe regional dhe t'i pengojnë ato në angazhimin për bashkëpunimin direkt me homologët e tyre jashtë vendit.
- Edhe pse janë nënshkruar shumë marrëveshje bilaterale në mes të vendeve të rajonit, autoritetet e përfshira ose ato që kanë nevojë për bashkëpunim ndërkombëtar nuk janë domosdoshmërisht të trajnuara për aplikimin e këtyre marrëveshjeve.
- Mundësitë që përfshihen në konventën në fuqi (Neni. 15 i Konventës Europiane për Ndihmë të Ndërsjellë në Fushën Penale) nuk shfrytëzohen sa duhet.
- Marrëveshjet ndërkombëtare e bilaterale, dhe rregulloret nacionale lejojnë shumë mundësi dhe mënyra direkte të asistencës së përbashkët ligjore. Në të njëjtën kohë kjo krijon një pasiguri rreth asaj se çka është e mundur dhe çka është e ligjshme. Si pasojë përdoret kanali klasik nëpërmjet të Ministrisë së Drejtësisë.
- Problemi specifik i bashkëpunimit është i lidhur me Kosovën pasi që vendet nuk kanë marrëveshje të bashkëpunimit me UNMIK-un.

Gjatë forumit BE-Ballkani Perëndimor (Nëntor 2003), është pajtuar se bashkëpunimi juridik duhet të luajë një rol të rëndësishëm në rritje sa i përket kornizës së përgjithshme të marrëdhënieve në mes të BE-së dhe Ballkanit Perëndimor. Në mënyrë që të tejkalohen problemet e larte përmendura, vendet e Europës jug lindore janë angazhuar në një proces të rrjetit juridik që përfshin caktimin e pikave të kontaktit, përgatitjen e një doracaku për bashkëpunim dhe takime të rregullta për adresimin e problemeve specifike lidhur me bashkëpunimin. Ky proces duhet të konsolidohet dhe zgjerohet edhe më tej.

Vendet duhe të përkrahen në veçanti për nënshkrimin e Protokolit të dytë shtesë të Konventës Europiane për Ndihmë të Ndërsjellë në Fushën Penale (ETS 182) që është i hapur për nënshkrim në Nëntor 2001. Ky protokol ka për qëllim rritjen e aftësisë së Shteteve për reagim në krimin ndër-kufitar duke e zgjeruar gamën e rasteve kur asistencë e përbashkët është e nevojshme dhe duke bërë përgatitjen e asistencës më të lehtë, më të shpejtë dhe fleksibile. Ndër të tjera sigurohen, kanale më efikase komunikimi, shkëmbim spontan i informatave, seanca dëgjimi me telefon dhe video konferencë, vëzhgime ndër-kufitare, dorëzime të kontrolluara, hetime të fshehta, ekipe të përbashkëta hetuese, mbrojtje të dëshmitarëve dhe masa furnizuese.

Ratifikimi i kësaj marrëveshjeje do të afronte vendet e Europës jug-lindore më afër standardeve të Bashkimit Europian, mirëpo implementimi i saj në praktikë do të përfshijë sfida të konsiderueshme. Pra, vendet e rajonit do të kenë nevojë për këshillim legjislativ dhe trajnime gjithpërfshirëse për t'i shfrytëzuar plotësisht këto mundësi.

PUNIMI 1.5 QËLLIMI, AKTIVITETET DHE REZULTATET E PRITURA

Qëllimi specifik i Punimit 1.5 është që ta forcojë kapacitetin për bashkëpunim në çështjet penale në mes të vendeve të Europës jug-lindore, në veçanti duke i përkrahur përpjekjet e disa Shteteve Anëtare për të ratifikuar dhe implementuar protokolin e dytë shtesë të Konventës Europiane për Ndihmë të Ndërsjellë në Fushën Penale (ETS 182) nëpërmjet:

- zhvillimit të strategjive për ratifikimin dhe implementimin e ETS 182
- zhvillimit dhe testimit të materialeve trajnuese në fushën e bashkëpunimit për çështjet e krimit

Aktivitetet e Punimit 1.5 duhet të vështrohen në kornizën globale të Modulit 1, i cili ka për qëllim zhvillimin e strategjisë regjionale kundër krimit ekonomik dhe atij të organizuar në Europën jug-lindore bazuar në përvetësimet nga Bashkimi Europian dhe praktikatat e standardet Europiane, si dhe në furnizimin e institucioneve për zbatimin e ligjit me mjetet e nevojshme për implementimin e strategjisë.

Rezultatet e tij do të përbëjnë një pjesë të tërësishme që do të sëndërtohet në aktivitetet e lidhura me zhvillimin e strategjisë rajonale kundër krimit ekonomik dhe atij të organizuar në Europën jug-lindore bazuar në përvetësimet nga Bashkimi European dhe praktikatat e standardet Europiane

AKTIVITETI 1.5.1 ZHVILLIMI I STRATEGJISË PËR RATIFIKIMIN DHE IMPLEMENTIMIN REAL TË PROTOKOLIT TË DYTË SHITESË TË KONVENTËS EUROPIANE PËR NDIHMË TË NDËRSJELLË NË FUSHËN PENALE (ETS 182)

		Datat
1.5.1.1	Seminari regjional për mundësitë e ofruara nga Protokoli i dytë Shtesë i Konventës Europiane për Ndihmë të Ndërsjellë në Fushën Penale (ETS 182)	2-3.09. 2004
1.5.1.2	Asistenca afat-shkurtër e ekspertëve për shqyrtimin e hapësirave të pambuluara dhe mundësive në legjislacion dhe kapaciteteve institucionale	03.09.2004- 15.02.2005 (in house)
1.5.1.3	Seminari regjional për elaborimin e planeve implementuese për secilin vend	24-25.02.2005
1.5.1.4	Përkrahje nga ekspertët për krijimin e draftit të amandamenteve legjislative	01.03.2005- 20.12.2005

AKTIVITETI 1.5.2 ZHVILLIMI, TESTIMI DHE VËNIA NË DISPOZICION E MATERIALIT TRAJNUES PËR TRAJNIMET E MËTUTJESHME

		Datat
1.5.2.1	Seminar regjional për shqyrtimin e nevojave të trajnimit	13 – 14. 06.2005
1.5.2.2	Asistenca afat-shkurtër e ekspertëve për zhvillimin e materialit të trajnimit dhe udhëzimeve për bashkëpunim ndërkombëtar	14.06.2005- 30.10.2005
1.5.2.3	Mbledhje pune(vorkshop) regjionale për finalizimin e koncepteve dhe materialeve për trajnim	15-16.11.2005
1.5.2.4	Trajnime lokale nga trajnerë vendorë bashkë me përkrahje nga ekspertë për përmirësimin e mëtutjeshëm të materialit për trajnim	01.12.2005-01.04.2006
1.5.2.5	Prodhimi i materialit për trajnim në gjuhët lokale	Prill- Gusht 2006

Në fund të projektit:

- do të duhej elaboruar strategjia për ratifikimin dhe implementimin e ETS 182 ,
- do të duhej përfunduar analiza gjithëpërfshirëse e secilit rajon të projektit për legjislacionit aktual, dhe për kapacitetet institucionale dhe hapësirat e pambuluara si dhe rekomandimet për zhvillimet e mëtutjeshme të legjislacionit dhe kapacitetit ndërtues institucional,
- do të duhej siguruar përkrahje nga ekspertët për krijimin e draftit të legjislacionit implementues në lidhje me ETS 182,
- do të duheshin identifikuar nevojat për trajnim në këtë rajon dhe në përputhje me këtë do të zhvilloheshin dhe testoheshin materialet për trajnim,
- do të duhej mbajtur një seri trajnimesh për secilin rajon të projektit.

PJESËMARRRËSIT

Një numër i përfaqësuesve relevant të autoriteteve qendrore nga secili rajon projektit, si dhe autoritetet gjyqësore dhe ato për zbatimin e ligjit (ekzekutive) që janë përgjegjëse për bashkëpunimin ndërkombëtar për çështjet e krimit dhe institucionet trajnuese.

Ekspertët nga Shtetet anëtare të Këshillit të Europës më njohuri të gjerë në fushëm e bashkëpunimit ndërkombëtar për çështjet e krimit, në veçanti ata me përvojë konkrete për implementimin e ETS 182 në vendet e tyre, praktikantë me përvojë relevante pune në fushat e përfshira nga ETS 182 (seanca degjimore me telefon dhe video konferencë,

mbikëqyrje ndër-kufitare, dorëzime të kontrolluara, hetime sekrete, ekipe të përbashkëta hetuese, mbrojtje e dëshmitarëve etj) dhe trajnuesit.

PËR ÇFARËDO INFORMATE SHITESË JU LUTEMI KONTAKTONI:

Departamenti i Problemeve të Krimin, Seksioni i bashkëpunimit Teknik, Drejtorati i Përgjithshëm – Çështjet Ligjore, Këshilli i Europës, 67075 Strazburg CEDEX, Francë

+ 33-3-9021-4260, Faksi + 33-3-8841-2052, ✉: livia.stoica@coe.int